

10. november 2015

Forslag til:

Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af International fælles konvention om sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald. (Affaldskonventionen) (EM2015/150), og

Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af IAEA konvention om bistand i tilfælde af nukleare ulykker eller radiologisk nødstilfælde (Bistandskonventionen) (EM2015/151), og

Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af International konvention til bekæmpelse af nuklear terrorisme (EM2015/152), og

Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af International Labour Organization (ILO) konvention nr. 115 om beskyttelse af arbejdere mod ioniserende stråling (EM2015/157), og

Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af ændring til IAEA's konvention om fysisk beskyttelse af nukleare materialer (EM2015/158), og

Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af IAEA konvention om nuklear sikkerhed (EM2015/159)
(Medlem af Naalakkersuisut for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender)
(Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender)

Et af vores vigtigste opgaver her i tinget er lovgivning .

Før vi kaster os i lag med de enkelte sagsområder, vil vi fra Siumut gerne gøre opmærksom på følgende: Siumuts eableirng kommer af disse målsætninger og værdier:

At skabe et samfund, der gennem ansvarsfuld udnyttelse af landets egne ressourcer samt gennem nødvendige tilførsler udefra formår at tage egen skæbne i egen hånd.

Siumut skal ikke lægge skjul på, at vi godt ved, at vi ikke kan undvære de nye erhvervsmuligheder; derfor er vi også glade for at de nye råstofaktiviteter kan blive startet op, hvor der her aktuelt tænkes på rubinminen syd for Qeqertarsuatsiaat, samt de råstofaktiviteter der er godkendt ved Kangerlussuaq og ikke mindst zinkminen i det nordøstligste Grønland, som netop nu søger om tilladelse.

I disse år er råstofpriserne faldet markant, på trods af disse udfordringer, starter der aktiviteter op, og ansøgningerne fortsætter, hvilket i sidst ende kun vil gavne vort land og dets befolkning, hvilket er vores absolutte ønske og håb.

Ikke mindst indebærer råstofaktiviteterne uranholdige stoffer, skal blive håndteret på den mest sikre og forsvarlige vis, både på kort og lang sigt, hvilket der banes vej for, således, at de givne forhold heroppe er afgørende for en tilpasning af de aktuelle råstofprojekter.

Her mens vi står i den aktuelle situation, hvor vort land har det største behov nogensinde, mener Siumut, at vi skal være åbne overfor disse hvis sikkerheden er i orden.

Vi har da heller ikke ligget på den lade side i denne forbindelse, idet, at flere folkevalgte i de sidste mange år for at besigtige lignende projekter, med egne øjne selv har rejst ud i den store verden og undersøgt og besøgt flere steder med lignende forhold.

Der er på disse rejser stillet mange spørgsmål. For eksempel er følgende spørgsmål blevet stillet:

Citat start: *“De steder hvor der aktuelt sker uranudvinding, har man da kunnet iagttage flere tilfælde af lungekræft end normalt?”*

(Svaret) Der har ikke været konstateret flere tilfælde af lungekræft de forskellige steder, ligesom medarbejderne ved uranudvindings anlæggene heller ikke har oplevet farlig bestråling; endda har man kunnet konstatere, at røntgenmedarbejdere på sygehusene samt for eksempel flypersonale, er mere udsatte for bestråling, end arbejderne på uranudvindings anlæg.”, Citat slut¹.

I dag ved vi at nuværende metoder kan sikre en sikker drift.

Det er iøvrigt bl.a. for at nå disse mål, at der iblandt de forskellige lande, er indgået traktater og forskellige kravspecifikationer. For eksempel kan nævnes de danske gældende krav til sikkerhed omkring stråling, som gælder uagtet, der er tale om uranudvinding, eller etablering af et atomkraftværk og som er et udtryk for, at man i samarbejde, har fastsat disse normkrav og specifikationer, som man følger i enighed.

¹ Qupperneq 30:

<http://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Publications/Raastof/GL/RejserapportCanadasep201042TKRGRL221210.pdf>

Vort land er ikke omfattet af disse normkrav, hvorfor at en række regler og aftaler ikke direkte er gældende heroppe i vort land, heller ikke, hvis der skulle påbegyndes uranudvinning, hvorfor at vi fra Siumut er fortrøstningsfulde og glade for Naalakkersuisuts beslutningsforslag, som er fremlagt i dag, således, at vi kan indgå på lige fod med resten af verden omkring de internationale krav og standarder. Der er behov for gode rammebetingelser, således, at de forskellige ansvarlige instanser får færrest mulige barrierer i deres arbejde med disse ting.

Der er i dag regler for alting, for eksempel har flytrafikken klare rammebetingelser de skal indordne sig under, for eksempel er der klare retningslinier omkring, hvordan man skal forholde sig i bestemte vejr-situationer og hvornår man ikke længere må flyve som følge af vejrlig - hvor tit piloterne skal indøve de forskellige praktiske flyrutiner m.m. Vi er nok mange, der har stor tillid til, at piloten ved hvad han gør, hvordan han skal lande flyet, men vi ved desværre også, at det sker, at fly indimellem desværre forulykker, alligevel så rejser vi fortsat med flyene.

Hvis det således kun var frygten, der skulle styre vort liv, fordi der vitterligt sker ulykker, hvornår skal vi da rejse ud i den store verden med fly?

Eller lad nu tage sundhedsvæsenet som et eksempel, idet der er regler, der også skal følges her og vi stoler da også på, at kirurgen ved hvad han gør, men desværre så sker der også her fejl, alligevel tager vi til lægen. Hvis vores angst alene skal styre os, hvornår skal vi da tage til lægen?

Ligesom vi i dag, såfremt vort land skal eksportere uranholdige stoffer til kraftværker, er igang med at lave rammerne herfor.

Aktiviteter som kan ydføres på forsvarlig vis, er det Siumuts politik at vi udføre gennem ansvarsfuld udnyttelse og igennem tilførsler udefra tager skæbnen i egen hånd.

Afslutningsvis skal vi fra Siumut udtale, at vi i disse år ønsker, at de ressourcer som vort land har at byde på, det skal komme vore familier til gode.

Er det vores pligt at lukke af for ansvarsfuld udnyttelse af vores ressourcer?

Arbejdernes har det hårdt, forbrugsvarerne bliver dyrere og dyrere, boliger der ikke længere er tidssvarende, lønninger der ikke længere kan følge med.

Er det ikke vores ansvar, at vort lands ressourcer forvaltes på den bedst mulige måde?

Siumut ser det som sit ansvar at udnytte vore ressourcer på en ansvarsfuld måde, så ressourcerne kan komme de mange familier til gode.

På denne baggrund, støtter vi fra Siumut, disse rammebetingelser som foreligger i de forskellige forslag, og indstiller, at forslagene forelægges Råstofudvalget inden andenbehandling.

Tak

Jens-Erik Kirkegaard, Siumut.